

САДРЖАЈ

УВОД	3
ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА	4
УЧЕСНИЦИ НА БЕРЗИ	5
БЕРЗАНСКИ ПОСЛОВИ И НАЧИНИ ПОСЛОВАЊА БЕРЗЕ	7
ПРЕДМЕТ ПОСЛОВАЊА И ДЕЛАТНОСТ	9
ПОСЛОВИ ОДЕЉЕЊА ЗА КЛИРИНГ И САЛДИРАЊЕ	10
ТРГОВАЊЕ	11
БЕРЗАНСКИ ПОЈМОВНИК	12
ЗАКЉУЧАК	15
ЛИТЕРАТУРА	16

УВОД

Берза – (*exclange, la bourse, die borse*) се развијала кроз векове и то из тржишта и сајмова који су се одржавали стално у истим градовима и у истим просторијама у којима су се састајали трговци ради обрачунавања међусобних потраживања. Касније су те просторије служиле и за склапање нових послова купопродаје робе, новца и меница. У њима су пословали само трговци међусобно, и по томе су се берзе од почетка разликовале од обичних сајмова, где је роба била присутна и која се продавала директно потрошачима.

Првобитни облици робних и ефектних берзи појавили су се током XV и XVI века на тлу Италијанских градова Венеције, Ђенове, и Фиренце, где је на основу развоја мануфактуре настала и трговина између ових градова и других делова Европе.

У то време, најзначајнији за трговину меницама (као мењачких инструмената), насталих на основу спољнотрговинске размене, био је белгијски град Бриж. Трговци су се окупљали испред и у кући властелинске породице ван дер Берсе (*Van der Beurse*), па стога један део историчара везује данашњи назив берзе за име ове властелинске породице.

ОРГАНИЗАЦИОНА СТРУКТУРА БЕРЗЕ

Берза је посебно организовано и стално место – тржиште под надзором државе, на којем се састају купци, продавци и брокери (мешетари), у одређено време, ради склапања послова у складу са правилима берзе о стварима које нису уникати, као што су вредности папира, девизе, краткорочни кредити, трговачка роба и услуге. Дакле, постоји берза вредносних папира која је тржиште дугорочног капитала, девизна берза, новчана берза која је тржиште краткорочног кредита, робна (продуктна) берза и берза услуга, на којој се склапају послови осигурања и изнајмљивања бродског простора.

Берзе су стално место трговања према строго одређеним правилима и узансама истоврсном робом, која није стално присутна. Неки пут се берзом назива и сама зграда у којој се обављају берзански послови. Практично, свака развијена земља има своју националну берзу, односно читав систем берзи.

За деловање савремених берзи није довољно постојање вредносних папира итд., него је потребно ликвидно и модерно тржиште на којем се сусреће што већи број купаца и продаваца. То се односи на тзв. тржиште вредносних папира које се означава као савршено тржиште. За такво тржиште нужно мора постојати институција која је адекватно уређена опремом, која својом организацијом пружа могућност професионалног одвијања послова тако да и купац и продавац имају осећај да се не навлаче и погађају преко стола. Свако добија тзв. фаир цену. Добро функционисана берза може гарантовати под нормалним околностима, да ће се свако доба постићи фаир цена за берзански артикал.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com